

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 68 K. — f.
 Egyébbé külföldre 75 K. — f.
TELEFON: 98.

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
 čís. 25448/III. a 1925
 Felvővő postahivatal: LEVICE.

H I R D E T K É S K:
 centiméterenként — filler.
 Nyílteri közlemények garmond
 soronként — filler.
 Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 arrendjában részesülnek.

A közliratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Másiratok vissza nem adódnak.
 Alapította: **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztőért felelős: **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőket, előfizetőket a reklám-
 cékat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: **NYITRAI ÉS TÁBSA.**

Az új betegsegélyzői rendelet.

Fontos tudnivalók

a betegségi, rokkantsági és aggkori biztosításra vonatkozó eddigi törvények megváltoztatásáról.

Az 1934. évi június hó 15. napján kelt 112/1934. számú, a törvények és rendeletek gyűjteményében 1934. évi június hó 25. napján kiadott 50 sz. füzetében közzétett kivételes kormányrendelet a betegségi, rokkantsági és aggkori biztosításra vonatkozó eddigi törvényeket 1934. évi július hó 1. napjától kezdődő hatállyal lényegesen megváltoztatta.

Röviden közzétesszük azokat az új rendelkezéseket, amelyekről mindazoknak, kiket ezen új rendelet közvetlenül érint, feltétlenül tudniuk kell.

I. Általános rendelkezések:

1) A rendelet 12. § 6. bekezdése értelmében a készpénzjárandóságok szerint megállapítandó bérössztyát természetbeni járandóságok általában csak 3 osztállyal, de a szegődményes alkalmazottaknál csak 2 osztállyal, a háztartásbeli női segédeknél, és a gazdasági cselédeknel és az inasoknál pedig csak 1 osztállyal emelhetik.

A rendelet a gazdasági cselédek fogalmát akként határozza meg, hogy csak azokat tekinti gazdasági cselédeknek, akik legalább egy havi időtartamra lettek alacsonyabb rendű mezőgazdasági vagy erdészeti munkák elvégzésére fel fogadva és a munkálatok tartama alatt a munkaadóval közös háztartásban élnek.

2) A bejelentési és kijelentési kötelezettséget a rendelet egy nappal megrövidítette. Hat nap ugyan most is a bejelentési és kijelentési megtételére rendelkezésre álló határidő, de ebbe a határidőbe a munkába lépés valamint a munkából való kilépés napja is beszámítandó. (17 §.)

3) A megbetegedés illetve munkaképtelenség esetére járó táppénz kiszolgáltatásának idejét a rendelet egy nappal szintén megrövidítette. Eddig a megbetegedés, illetve munkaképtelenség 3. napjától volt a tagnak táppénzre igénye, míg az új rendelkezés szerint folyó évi július hó 1-től kezdődően már csak a megbetegedés, illetve munkaképtelenség bekövetkeztétől számított 4-ik naptól kezdve jár napi táppénz. Ha a felgyógyulás napja vasárnapra esik, ezen napra táppénz már nem jár. (95. §. I. rész, 2. pont.)

4) A táppénz nagysága általában megmaradt a régi törvények által megállapított mérvben, azonban azok a betegsegélyzők, amelyek az átlagos napi kereset 4,8%-nál magasabb járulékokat szednek, (a lévőinál ez 5,1%) a munkaképtelenség első 14 napjára a 91 a) §-ban megállapított alacsonyabb táppénzt fizetik. A különbséget amelyet folyó évi július 1-től a helybeli betegsegélyző is fizet, az alábbi táblázatok tüntetik fel.

N a p i t á p p é n z:

Bérszot.	14 napig	14 napon túl	Különbözet
1.	2.50	2.70	0.20
2.	4.—	5.—	1.—
3.	6.—	7.50	1.50
4.	8.—	10.—	2.—
5.	10.—	13.—	3.—
6.	12.—	16.—	4.—
7.	13.50	18.—	4.50
8.	15.—	20.—	5.—
9.	16.50	22.—	5.50
10.	18.—	24.—	6.—

5) A régi törvény alapján a rokkantsági és aggkori biztosítás hetenként volt fizetendő. A kormányrendelet 158. §-a szerint július 1-től kezdve ezen járulékok szintén napokra fizetendők. A rokkantsági és aggkori biztosítási bérössztyalok megmaradnak egyébként a régi törvények által megállapított mérvben.

Az új rendelet 12. §-a szerint tehát ha egy alkalmazott a hét 6 napján dolgozott, csak 6 nap után fizetendő be érte a járulék, de ha a hét 7 napján dolgozott, akkor bérössztyála való sorozása úgy történik, hogy egész heti keresete hattal osztandó és az így nyert összeg képezi a bérössztyál megállapításának és a járulék kiszabásának alapját.

II. A mezőgazdasággal foglalkozókra vonatkozó különleges új rendelkezések.

A rendelet III. része 4. §. szabályozza a mezőgazdasággal foglalkozókra vonatkozóan kiadott és kizárólag a rokkantsági és aggkori biztosítást illetőleg 1934. évi július 1-től 1936. évi június 30-ig terjedő 2 évi időre érvényes kedvezményeket. Ezek szerint:

6) A kötelező rokkantsági és aggkori biztosítás alá csak a szegődményesek, valamint azok a mezőgazdasági cselédek (lásd az 1. pontot) nemkülönben azon mezőgazdasági napszámosok tartoznak, akik megélhetésüket illetőleg ezen kereseti jövedelmükre vannak utalva és ugyanazon munkaadónál legalább 3 hónapon át, még pedig havonként mindig legalább 16 napig dolgoztak. (4. §-1 a pontja.)

7) Azon személyek kik a fentebbi 6. pontban felsorolva nincsenek, a kötelező rokkantsági és aggkori biztosítás alól 2 év tartamára ki vannak véve. (4. § b pontja.)

8) A fentebbi 6. pontban felsorolt és kötelező rokkantsági és aggkori biztosítás alá tartozók közül azok az alkalmazottak, kik a rokkantsági és aggkori biztosítási táblázatok Aa osztályába vannak sorolva, (betegbizt. 1 és 2 osztályok) napi 10 fillér, míg az Ab osztályba sorozottak (Betegb. 3 osztály) napi 20 fillér rokkantsági és aggkori járulékot fizetnek. A magasabb rokkantsági és aggkori biztosítási osztályba tartozók és a fentebbi 6. pontban megnevezett egyénekre ezen kedvezmény nem terjed ki, értük tehát a teljes rokkantsági és aggkori biztosítási járulék fizetendő. (4. § c pontja.)

9) Amennyiben a szegődményes mezőgazdasági alkalmazottak készpénzilletményei őket magasabb bérössztyála nem sorolnak, ezek természetbeni járandóságai őket legfeljebb a 3. bérössztyála sorozhatják. (4. § d. pontja.) A rendelet ezen szövegezéséből világos, hogy a mezőgazdaságban alkalmazott iparosok, kovácsok, bogárnokra ezen kedvezmények nem vonatkoznak és így ezek után továbbra is a teljes bérössztyálynak megfelelő betegsegélyző, rokkantsági és aggkori járulékokat kötelesek a munkaadók megfizetni. Ugyanezen járulékok az erdészeti szakmában alkalmazott egyének után is teljes mérvben fizetendők, mert az erdészeti szakmában alkalmazottakra ezen kedvezményes rendelkezések nem vonatkoznak.

10) A betegsegélyző pénztárak a rendelet 4. §. 2. bekezdése értelmében a fentebb felsorolt kedvezményekről hivatalból tudomást nem vehetnek, ezen kedvezményekben a biztosítottakat hivatalból nem részesíthetik. A munkaadónak kötelessége a kedvezményekre vonatkozó igényét és jogát a betegsegélyző pénztáraknál érvényesíteni.

Ezen érvényesítés minden alkalmazottal külön megegyezés nélkül egyéni elbírálás után akként eszközölhető, hogy

a) A kedvezményes rokkantsági és aggkori biztosítási járulékok fizetésére igényköszül alkalmazottaknál a kedvezményes rokkantsági és aggkori biztosítási járulékra való igényüket bejelentik. A jelentésnek tartalmaznia kell az alkalmazott nevét, szociális biztosítási igazolványának számát, születési helyét, évét, hónapját, napját, annak indoklását, hogy mi alapon igényi az alkalmazott a kedvezményes járulékok fizetését. Amennyiben pedig szegődményes alkalmazottakról van szó, akkor az alkalmazott évi készpénzjárandóságának összege is feltüntetendő. Ha ezen bejelentést a munkadó meg nem teszi, akkor a betegsegélyző az alkalmazott után mindig a rendes járulékokat fogja kivetni. Annak indoklására, hogy mi alapon kéri a munkaadó a kedvezményes rokkantsági és aggkori járulékok kedvezményének megadását, elégséges a 112/1934. számú kormányrendelet III. része, 4. § c. pontjára való hivatkozás, azaz, hogy pld. aratók három hónapon át havonta legalább 16 napot nem dolgoztak.

b) A rokkantsági és aggkori biztosítási járulékok alól való teljes mentesség is csak kérelemre érvényesíthető. Ugyancsak minden alkalmazottnál eszközölendő egyéni elbírálás után egyelőre, míg új bejelentő lapok ki nem adódnak, az eddigi bejelentő lapokon feltűnő helyen fel kell jelezni, hogy: „A 112/1934 sz. kormányrendelet 4. §. b) pontja értelmében nem esik a kötelező rokkantsági és aggkori biztosítás alá.” Ha ezen feljegyzés a bejelentő lapon hiányzik, akkor a betegsegélyző köteles a bejelentést egyén után a rokkantsági és aggkori biztosítási járulékok kivetni. A havi bérkimutatások benyújtására feljogosított munkaadóknak ezen feljegyzést minden egyes bejelentett alkalmazott jegyzet rovataban kell megtenniük, amely célra legalkalmasabb ezen feljegyzéseket tartalmazó bélyegzők lenyomata. Ugyanis nem fér kétség ahhoz, hogy a havi bérkimutatásban olyan alkalmazottak is fognak szerepelni, akik után a minden esetben kedvezményes rokkantsági és aggkori biztosítási járulékok megfizetendők! A havi bérkimutatásra vezetendő ily általános feljegyzés tehát nem elégséges!

A jelen pontban tárgyaltak az 1934. évi július 1. napja utáni új bejelentésekre érteendő. Az 1934. évi július 1. napja előtt bejelentett alkalmazottakra az alábbi 11. pontban foglaltak alkalmazandók.

11) A rendelet 4. §. 3. bekezdése tartalmazza azon rendelkezéseket, hogy ugyancsak bejelentéssel, illetve kijelentéssel érvényesíthetők a fentebb már részletezett kedvezmények 1934. évi július 1-től kezdődő hatállyal azon alkalmazottakra, kik 1934. évi július 1. napját megelőzőleg már be voltak jelentve és utánuk rokkantsági és aggkori biztosítási járulékok volt fizetendő.

Itt a rendelet a rendes 6 napi bejelentési kötelezettségtől kivételesen eltérően megadja a munkaadóknak azon jogot, hogy a rendelet nyújtotta kedvezményeket megkaphatják, ha legkésőbbben 1934. évi július 31. napjáig a fentebbi 10. pont a) és b) alpontjaiban tárgyalt bejelentést, illetve kijelentést a betegsegélyzőhöz eljuttatják.

Hogy félreértések ne legyenek, az alábbi példákkal megvilágítva ezen kérdések teljesen tisztázva lesznek.

1. példa: A kedvezményes rokkantsági és aggkori járulékra jogosult szegődményesek már régen be vannak jelentve. Hogy július 1-től fizethessék a kedvezmé-

nyes járulékokat, ezt 1934 július 31-ig a fentebbi 10. pont a) alpontjában jelzett módon be kell jelenteni, mert különben mindaddig a rendes járulékokat fogja a betegsegélyző utának kivetni, mint eddig. Ha a betegsegélyzőhöz ily bejelentés csak 1934 július 31. napja után érkezik be, akkor a kedvezményes járulékok csak ezen elkésett bejelentés beérkezésének napját követő hónap 1. napjától lesz kivetve.

2. példa: Egy gazdaság idénymunkásai 1934 június 26-án léptek munkába és ezen nappal szabályszerűen be is lettek a betegsegélyző pénztárnál jelentve.

A rendelet 4. §. 1) b) pontja értelmében az idénymunkások 1936 június 30-ig általában nem kötelesek a rokkantsági és aggkori járulékok fizetésére.

Hogy ezen mentességet 1934 július 1-től kaphassák meg, 1934 július 31 napjáig ki kell őket a rokkantsági és aggkori biztosítás alól jelenteni, különben a betegsegélyző kiveteli rájuk a kijelentésnek a betegsegélyzőhöz való beérkezés napját követő hó 1-ső napjáig a rokkantsági és aggkori rendes biztosítási járulékokat.

Ezen kijelentésnek ugyanazon adatokat kell tartalmaznia, mint a fentebbi 10. pont a) alpontjában körülírt bejelentésnek, természetesen az indokolásnak azt kell tartalmaznia, hogy a rokkantsági és aggkori biztosítási járulékok fizetése alól a 112—1934. számú kormányrendelet 4. §. b) pontja alapján mentes.

A gazdasági önellátás.

A gazdasági önellátás, autarkia azok közé az új fogalmak közé tartozik, amelyekkel a nagyközönség a békeidősek óta ismerkedett meg. Azt az elvet jelentik, hogy minden ország a saját természeti erőforrásának kihasználásával lehetőleg maga gondoskodik önmagáról, külföldről lehetőleg semmiféle árut se hozzon be. Ehez hasonló volt a XIV. Lajos korabeli úgynevezett merkantilista irányzat. Látnuk, hogy minden országban a békeidősek utáni vámkor az 1913-iki vámkorhoz viszonyítva 70—80—100, sőt némely országban 150—170 százalékkal nőtték. A gazdasági önellátás elve az utóbbi négy-öt év alatt minden országban fokozottabb mértékben érvényesült, annak ellenére, hogy a közgazdászok épen az ellenkezőjét: a nemzetközi normális gazdasági forgalom megindítását és a nagy gazdasági egységek kialakulásának szükségességét hangoztatják. A világgazdasági válság csaknem abban az időpontban kezdődött, amikor az államok áttértek a tulajdoni vámvédelemre és az önellátás elvére. Ennélfogva nem túlzás, hogy a két jelenség: világgazdasági válság és a gazdasági autarkia elválaszthatatlan kapcsolatban vannak egymással.

A gazdasági önellátás elve talán helyes volna akkor, ha a gondviselés egyenlőképpen osztotta volna fel a népek között a természeti javakat. De anyagi életünk forrásainak eloszlása a föld felszínén szabálytalan. Már az ókori népek is rávoitak utalva a javak kiterjedésére. Európa népei élénk gazdasági kapcsolatban állottak egymással a középkorban is. Alig van néhány állam az egész föld területén, amely be tud rendezkedni megközelítőleg is a gazdasági önellátásra. Ilyen első sorban az orosz birodalom. Mindene van, rengeteg szene, vasérc, fáj, legkülönbözőbb ásványi anyagok, értékes fémek, platina, földje a buzától a gyapotig mindent megtermel. Hasonló kellemes helyzetben van Franciaország is a gyarmataival együtt. Gazdag trópusi gyarmatai, mint Algír, Madagaszkár, Indokína ellátják az anyaországot az úgynevezett exotikus nyersanyagokkal. Gazdasági önellátásra betudna rendezkedni az angol birodalom is, ha sikertünet megvalósítani a dominiumokkal a teljes gazdasági egységet. Kanada ellátja az anyaországot búzával, Szudán gyapottal, Ausztrália gyepjével, Dél-Afrikában a bányák aranyát és gyémántot termelnek, India megszámlálhatatlan nyersanyagot. Közudomása, hogy angol gyarmatot terem a kaucsuk és Anglia látja el az egész világot gumival. Ugyanigy zárt gazda-

sági egységet alkotnának az Egyesült Államok. Európával egyenlő nagyságú területet alkotnak, amely csaknem minden élelmet és ipari nyersanyagot megtermel. Ezért szinte érthetetlen az a szörnyű gazdasági válság, amely az Egyesült Államokat sújtotta. A gazdasági szervezetben kellett olyan változásoknak végbemenni, amelyeket nem tudunk megérteni közvetlen helyi tapasztalatok nélkül.

Megmagyarázni a gazdasági autarkiaát nagyon nehéz feladat és talán csak lélektani okokkal lehet. Lehetséges, hogy nem egyébb, mint a háborúnak folytatása más módon, más eszközökkel, a túlzott nacionalizmusnak, a féltékenységeknek, a gyűlöletnek egyik megnyilvánulási módja. A világháború után, 1922-től világszerte nagy gazdasági fellendülés indult meg és ez a folyamat tartott 1929. végéig. Azóta mindentűnt emelkedt a vármokot és az egyes államok kereskedelmi szerződéseikben a régi korlátlan forgalomról áttértek a kezdetleges árucseres rendszerre. A válság első sorban a világtermények áresésében, azután az általános forgalom hanyatlásában mutatkozott. A népszövetség kimutatása szerint az első három esztendőben 1929-től 1931-ig az összes világtermények árai estek. És az esés azóta még tovább folytatódik. Az áresés egyes cikkeknél pl. az ausztráliai búzánál 60 százalékkal, argentinai kukoricánál 63, a kávénál 60 és cukornál 40 százalékkal. És ezek az iparcikkek árai is. A népszövetség kimutatása szerint a válság első három esztendőjében az általános áresés 50 százalékot tett ki.

A világgazdaság ugyanilyen általános csökkenést mutat. 1930-ban 19 százalékkal kisebb volt, mint 1929-ben; 1931-ben 28 százalékkal kisebb mint 1930-ban; 1932-ben 34 százalékkal kisebb mint 1931-ben. És az esés egyre tart. Az előlított áru mennyisége is hanyatlást mutat, 1930-ban 7 százalékkal az előlított áru mennyisége, mint 1929-ben, 1932-ben pedig már 10—12 százalékkal volt kisebb, mint 1931-ben. Az általános esés meddig fog tartani? Nehéz megmondani, dacára annak, hogy egyes államok mesterséges eszközökkel, monopóliumokkal, kedvezményekkel stb. próbálják utját állni az általános válságnak.

A világgazdaság forgalmának esése az úgynevezett gazdasági autarkia alatt szinte kétségbeesítő. 1929. évben a Népszövetség 68659 millió arany dollárra becsülte az egész világgazdaságunkat; ez a szám 1931. év végéig 39.782 millió dollárra zuhant vissza. A Népszövetség jelentése szerint azóta ez a szám is csökken. A világgazdaság ellanyhulását jelentő számok természetesen nemcsak a nagy országoknál, de a kicsinyeknél is döbbenetesek. Anglia, Franciaország, Németország, az Egyesült Államok külkereskedelmi forgalma a fokozott vámvédelem első évétől 1929-től kezdve több mint 50 százalékkal esett vissza és ez esés most is egyre tart.

Azon az idegességen és nyugtalanságon, ami a kormányokon ma világszerte érezhető, valóba nincs mit csodálkoznunk. Az államok költségvetései mindentűnt hiányt mutatnak: Franciaországban, Angliában, Amerikában; a közterhek mindentűnt igen súlyosak. Az általános szabály alól a mi országunk sem kivétel. A népszövetség kimutatása szerint csak Oroszország bevétele és kivitele nem esett ez alatt az idő alatt. Csakhogy az orosz kimutatások nem megbízhatók; senki sem tudhatja biztosan, hogy abban a roppant kiterjedésű birodalomban mi történik. A mai statisztikáink szerint országunk behozatala és kivitele arányosan hanyatlottak, de senki sem akad, aki azt merné mondani, hogy ez alatt az idő alatt a belső jólét ne csökkent volna.

Az európai országok közül kétségtelen Franciaországot viselte meg a gazdasági dekonjunktúra a legkevésbé, utána pedig Oroszországot. Franciaország ma is a nagyhatalmak közül a legélzáródabb gazdaságilag. Ennek pedig az a magyarázata, hogy az ország társadalmi rétegződése egzséges; ipar és földművelés arányosan oszlanak meg és ami ezzel egyenlő fontosságú: Franciaország életét felülírli igen helyesen és igen ésszerűen irányítják. Az irányított gazdasági életnek ma Franciaország a legjobb példája. Ugyanezt mondhatjuk el Oroszországról is. Oroszország gazdasági erőforrásai sokkal szűkebbek,

mint Franciaországé, de az államot remekül kormányozzák. A fasizmus nem nyul bele a tulajdonba, meghagyta a gazdasági élet teljes szabadságát, de minden gazdasági tevékenységet erősen állami ellenőrzés alá vetett. Az állam maga olyan sok munkaalalmat nyújt a különböző vállalkozásokkal, építkezésekkel, hogy a munkanélküliség Oroszországban jelentéktelen.

A mai gazdasági fordulásért sokan a régi liberális gazdasági elveket és a tőkés termelési rendszert vádolják. Ezek a vádak érthetetlenek, hiszen a világháború óta látjuk, hogy minden állam korlátozta a gazdasági szabadságot, mindentűnt félretették többé-kevésbé a gazdasági liberalizmus elveit. A tulajdonos vámvédelem, a gazdasági önellátás homlokegyenest ellenkezik a gazdasági liberalizmus tanításával. Az állami beavatkozás mindentűnt megnőtt, Franciaországban, Angliában és Amerikában is. És mit látunk azóta, hogy a gazdasági liberalizmust korlátozzák? Európában 15 millió munkanélküli fenyegetőzik, két munkát és kenyeret, egymást érték a pénztátratók, — a font, majd a dollár megrendülése — amellet állandó nyugtalanság és a fenyegető háború réme...

Mit tanítanak a gyarmatokon a fehér emberről?

Az egyik berlini lap érdekes cikket közöl a déli-tengeri Társaság-szigeteken időző Erich R. Keilflug tollából.

Terrii benszüllött házigazdánknak, Uii-nak a leánya — ugymond — tizenkét éves; lehet azonban, hogy csak tizenegy, vagy már tizenhárom. Ezt ill sohasem lehet tudni. Olyan mint egy vékony, barna vonal, rövid, meglehetősen kinőtt kartonruhácskában, anyjától örökölt sárgásbarna arcszínével. Arcában megvannak édesanyja egykori szépségeinek vonásai. De olyanformán, mintha akkoriban gipszlenyomatot veittek volna az anyka arcáról és az a gipszlenyomat megszáradása előtt véletlenül a vízbe esett volna: a leány vonásai elmosódtak, még nem készek. Nálunk bakfinak neveznek.

De Uii leányának lenni: mindenféle jót jelent Anau fatujában. Jó gyerekzsóbat jelent. Az esetleges apróbb nevelétségek, amelyek rajta lehet kapni Terriit, csupán kisgyermek koránat visszamaradt csökevényei. Két év múlva már egészen felnőtté válna meg. Sokkal kevésbé szórakoztatóak, jó nevelésnek pozitív eredményei, amennyiben ez a nevelés főképpen azt clozta, hogy visszavonhatóanul betanították őt az összes európai életmódmakra, már amennyire ezek egy tahiti szigetéről való fejbé belennének. Sajnos, meglehetősen sok belsmege belőlük.

Terrii minden délelőtt elmegy a falu iskolájába, amely öt éve áll fenn. Mint minden, amit franciák csinálnak, úgy ez is iskola is, vagyis a fiatalság európaizálása, nagy lendülettel indult meg. Oroneta, a vastag tanító, különböző korosztályokból való harmincöt tanítványát mindennap pont tíz órákor kivezeti a szalmatetővel fedett iskolaépület elé a tűző napfényre, hogy a nagy téren lélegzési és szabadgyakorlatokat veztesse velük. Nyilvánvaló, hogy ezek a gyakorlatok Európa legújabb higiénikus és pedagógiai alapelvei szerint folynak le. Mindössze azt felejtették el az intézőkörök, hogy nem szellőztesen s tórákban elő sapát, nagyvárosi csemétkérről van szó, hanem a természet gyermekeiről, akiknek többnyire bambuszszőlőből épült kunyhóit át- és átjárja a szél. Ezt tekintetbe véve, inkább komikusan hatnak a gyötrelmes hőszében végzett lélegzési gyakorlatok.

Terriinek tehát franciául kell tanulnia mindnekellött, írás és számolás mellett. De amit nyelvtudás tekintetében az iskolából hazahoz, semmi egyéb mint szavak rendetlen halma: cocotier — kókuszfa, couteau — kés. Arról, hogy egy mondatot beszéljen, vagy akárcsak meg is értsen, szó sincs. Részben pedig, mert a benszüllötteknek sokkal nehezebb a francis, mint az angol nyelv.

Terrii egyébirányu tudását egy iskolai

könyvből nyerte, amelyet anyja dagadó büszkeséggel mutatott meg nekem. A szöveg francia és sok primitív, nyomtatéchnikaiak is rossz illusztráció van benne. Miután elolvastam a pedagógiaiának és a reklámnak ezt a mesterművét, amellyel immár a százhuszonkét- ezredik példányban jelenik meg, magam is azt hittem egy percig, hogy a francia valamennyi nemzet közül az egyetlen, amelyről egyáltalán beszélni érdemes.

Egyenesen anygai gyönyörűségnek tekinthető ez az országért adott fizetni; ez azonban egyáltalán nem akadályozza meg a benszülőttek abban, hogy bár rejtejt, de a maguk szempontjából egészen helyes kritikák gyakoroljanak a kormányzat fölött.

„Tera frani amu mone“ — mondta nekem egyszer egy benszülőtt: „A franciák egyik a pénz.“ Ez látszólag tréfa volt Anau gyári vedjegyével, ennél fogva természetesen együtt kacagtam vele. A többi földérsz állat- és növényvilágáról, oroszlánokról, kengurukról sokat tanulhatott az ember ennek a könyvnek a képeiből. Valahogyan úgy hatott ez az egész, mintha a fehér emberek volna mindezeknek a csodáknak a feltalálói. Történelmi tanításokban sem volt hiány. Volt ott egy kép, amely Nagy Károlyt ábrázolta, olyan alakban, hogy a benszülőtteknek föltétlenül a pogánykor nagy istenei jutottak eszébe, akik hatalmas adókat követeltek, amelyeknek megszerzése a benszülőtteknek óriási feladatot volt és egyre jobban eladósította őket a kináinál. Napoleon valamivel jobban járt, mert a harci dicsőség ragyogó fénykoszorúja vette körül. Egyáltalán úgy látszott, hogy Európában egyetlen be csinátnak az emberek, mint fegyvereiket csörgetik és háborút viselnek. Egyébként az Eiffel-tornyot is bemutatja ez a könyv az ámuló népnek és egész Páris. Végül egy német ember is megjelenik az egyik ábrán, úgy, ahogy a francia képzeli: savanyúképosztához hasonlóan. Felek, kevéssé feleltem meg ennek az ideális típusnak és így szörnyű fogalomzavart okoztam a Társaság szigeteken.

Általánosságban a benszülőttek látóköré nem terjed messzebbre a saját földjüknél és szomszédos szigetekenél. Papeete, a francia gyarmatok apró fővárosa, néhány ezer lakójával már a legutóli csodaszámba megy a számkra; a tavóbban még sohasem voltak ott. Valahogy olyan meszeszerű fogalom a szemükben, mint nekünk például Ausztrália. Hat még Amerika és Európa: csak árnyékek, természetesen hatalmas árnyak, de már a természetfölötti határán. A polinesiaiak még nemrégén sima lapnak vélték a földet s az eget haragnak fölötté. Tehát a fehérek egy a menyországok közeli vidékről kell, hogy jöjjenek.

A Teri'i tizenkét éve a mérsékelt égöv alatt tizennyolcans felel meg, így hát abban a korban van, amelyben a fiatalság szenvedélyesen érdekli a nagyvilágot. Az ő korosztálya mindenütt az idegen földrészek szenvedélyesen veti magát mindenre, ami európai. De itt senki sem tesz felét. Természetes, hogy a fiatal férfiak néha elutaznak Papeetebe és ott maradnak és amikor tizennyolc éves korukban meg kell jelenniük a francia sorozóbizottság előtt, nem egynek közülük már szívbaja van a kicsapongó életmód következtében, ahogyan ezt a fehér csendőrök mesélik. Ők pedig csak tudhatják. Egyébként felszívja őket Európa, mint átváltozik is.

Igy nem is fordulhat elő véleményeltérés Európa fölött a különböző nemzedékek közt. A leányoknak nem kell küzdeni öreg néikékel a nőemancipáció miatt, hiszen éppen ezek az öreg néikékel a maguk idejében lényegesen emancipáltabbak voltak, mint a mai fiatalság. Igen, az idő múlása nem tesz különbséget ezeknél a boldog, illetve boldogtalan szigetlakóknál.

Teri'i az iskolából jövet segít az anyjának a házimunkában, sejtátságon nyugodt modorban, vagy elviszi a kisbabát sétálni a ház körül), miközben szeme kissé merev tekintettel nézi a világot. Gondolkodását jobban foglalkoztatja az esővel fenyegető szél zúgása a pálmák koronái között, mint az iskolakönyvben látott Eiffeltorny.

És egyébként vajjon min gondolkozik

Teri'i? A házban egy popa' a van, fehér ember, az európai csodák megtestesülése! Teri'i mindig csöndes és gondolkodó, szereti a fehér ember gramofonját és buzgó gyűjti az elhasznált gramofontüket. Ha a fehér ember sétálni hívja, csupa tisztelőből egy lépéssel mögötte marad. Ez nagyon idegessé teszi a fehér embert. Egyszer amikor az ő messze-látóján kellett volna néznie, Teri'inek reszkett a keze és nem mert belenézni.

De amikor a fehér ember elment, akkor Teri'i nagyon gondosan forgóldózik körülötte; bizonyosan nemcsak anyja parancsára. Kókuszol kósarat font neki és nyakláncokat tűzött a vérvörös birri-birri-o-bogyókból, európai barátinó számára. És mindennap fel-diszította a verandát libiszusz virággal, vagy a halványsárga, illatos tipániával.

Teri'i bizonyára nem tudja, mit jelentenek ezek a bizonytalan érzések, hiszen négy gyermek. De kissé merev tekintetű szemében, mellyel jobban lát, mint az európai a meszeszelátójával, már ott leppang a tropikus zenetek életének minden szomorúan édes melankóliája és fenséges indolenciája.

KÜLÖNFÉLÉK

— **Előadás a Kersék-síremlék javára.** A Lévai Keresztény Munkás Egyesület mükedvelei gardája f. hó 17-én, kedden este 1/2 9 órai kezdettel a Városi színházban megismétli A cseregyerekek, Ferka Imre 3 felvonásos operettjét. A tiszta jövedelmet Kersék János síremlékének javára ajánlotta fel a rendező egyesület, miért is az előadás pártolására kérjük fel a t. közönséget, hogy a nemes elhatározást siker jutalmazzon. — A Kersék-síremlék bizottság. Helyérek: I. hely 5 Kő., II. hely 3 Kő., alchely 1 Kő. Feülülzetést köszönettel fogadunk. Jegyek elővétele Nyitrai és Társa könyvkereskedésben.

— **Közszemlére tessék ki az adó-kivetési lejáratomot.** Az 1933. évi jövedelem és általános kereseti adó kivétele már véget ért s az erre vonatkozó lejáratomok az egyenesadótörvény 329. §-ának 2. bekezdése értelmében az emittelt adómenek alá tartozó adóközt állati betekintetés vegett közszemlére tétetnek az adóigazgatóságnál (pénzügyi exozitúra) Léván, 1934. július 16-tól július 30-ig, délelőttől 9 óratól 12-ig. Aki az emittelt lejáratomba be akar tekinteni, köteles magát személyazonosságai legitimációval és vagy a jövedelemadóra, vagy az általános kereseti adóra vonatkozó fizetési meghagyással igazolni.

— **A járásbírósg építése ügyében megtörtént az elvi döntés.** A lévai járásbírósg vezetője — smint értesültünk — hivatalos értesítést kapott arról, hogy az igazságügyi és a közmunkaügyi minisztérium elvben elhatározták a lévai járásbírósg hivatali épületének építését. Az illetékes minisztériumok megkeresték az országos hivatalt is a ráirnt, hogy az építésre vonatkozó előmunkálatokat kezdjék meg. Az országos hivatal már el is rendelte, hogy a járásbírósg céljára Léva városa által felajánlott Komensky utcai telekről vázrajzot készítsenek és azt terjeszék fel.

— **Gyümölcsöszeleti szakelőadás Léván.** Amint jelentették már, Buchta Viktor, szlovenszki országos gyümölcsöszeleti főor, előadást tart Léván a gyümölcs-felgyelő, előadást tart Léván a gyümölcs-termelés időszerei kérdéseiről. Ertesítjük az érdekelteket, hogy előadását július hó 25-én (szerden) d. u. 4 órakor tartja a városbáza nagyeremben. Az előadás fontosságára való tekintettel ajánljuk, hogy gazdánk minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **A városi Magyar Könyvtárban a nyári takarító-rendező szünet augusztus hóban lesz.** A tagoknál künn levő összes kölcsönkönyvek július 31-étől beszedetnek, kölcsönátadásnak határozatnak illetve beadandók. Könyvtárának határozatnak és tekintettel a szünetében itthon tartózkodó középiskolai és főiskolai ifjúságra, a tozokodó szakokba foglalt (D—l szakbe-tudományos szakokba) foglalt (D—l szakbe-tudományos) művek ked és péntek délelött 10—12 óráig az érdekelteknél rendelkezésre állanak.

— **Megjelenik Léva új térképe** Léva régi térképe a város nagyfoku átalakulása, az új városrészek, új utcák kiépítése után elavult és használatatlanná vált s bizony már régóta éreztük az új térkép hiányát. Ezen a hiányon kíván segíteni az a vállalkozás, amely most Léva új térképét fogja kiadni, amelyre minden embernek nagy szüksége lesz. Ugyanis, újabb kb. félszáz új utcát kereszteltek el Léván, ámde nincs egy ember sem, aki meg is tudná mondani, hogy hol van ez vagy az az új nevű utca. Az új térkép ezt a problémát is egycsapásra megoldja, mert minden utcát nevével fog lejezni ez a térkép. Mivel csak korlátozott mennyiségben fog készülni ez a térkép, ezért ajánlatos arra előjegyezni Nyitrai és Társa könyvkereskedésében. Hivatalok, üzletek és magán-sok részére nélkülözhetetlen segédeszköz lesz.

— **A ref. egyház köréből.** Székely Dező, lévai református s. lelkész a gonfi egyetem teológiai fakultásán thesiseknek sikeres megvédése után teológiai képesítést nyert.

— **A Csehszlovákiai Magyar Dolgozómozgalmak kassai közgyűlésén a Lévai Dalárda képviselőtében Heckmann István kar-nagy és Duka Sándor választmányi tag vett részt.** A választások során Jozsefcsek Gézát, a Lévai Dalárda elnökét az országos alelnök egyikévé (öt alelnök van) és Heckmann Istvánt országos alknagygyá (három van) választotta meg.

— **Már két előadás: A cseregyerekek operetiből.** A cseregyerekek operett múlt vasárnap harmadszor került színre a Keresztény Munkás Egyesület színpadán. A nagy meleg dacára is zsúfolt házat vonzott a hivatali előadás. Nem csoda ez a nagy érdeklődés, mert a Munkás Egyesület már nem egyszer kedveskedett igen jó előadásokkal. Hogy ez a harmadik előadás mégis ilyen feyesen, minden várakozást felülmutóan nagy érdeklődés mellett sikerült, ez csak újabb bizonyítéka a jó előadásról számrta kebt kedvező hírek. A darabban a következő szereplők buzgólkodnak: Balogh Iván István Dohány István, a felesége Vadkerly Ilonka, Pista, a fiuk Balázs Márton, Karl Huber ig-ló gyáros Bucesek Gyula, Gréte, Lotte leányai: Taby Sarika, Országh Aizka, Tommy Lonerth Nagy László, Jutka Toth Magduka, Sándor Nozdovicsky J., Leanyok: Bucesek Icke, Baranya Lilike, Fruz Mariska, Palásty Irma, Gyürkó Zoltán. Cigányok Maté József, Dohány Ernő. A zenét az egyesület zenekara szolgáltatja, zongora kísérettel. Rendező Akács József, a táncokat Nagy László tanította be, sugó Kéry József. Közönségre vasárnap d. u. 4 órai kezdettel népelelés, este pont 8 órai kezdettel rendező előadás lesz az egyesület Barai utcai színház-ban. A szereplők igyekeznek, hogy ezen előadásokon is tudásuk legjavát adva kiérdemeljék a közönség szeretetét és tapsait. — Jegyek megkaphatók a pénztárnál.

— **A közigazgatás köréből.** Dr. Zsó-fák András közigazgatási biztos, járási főnök, szabadságáról visszatért és hivatalának vezetését átvette.

— **Templomi alapkövetelés.** A garamszentbenedeki plebániához tartozó Orovník községben a benedeki szalézianusok buzgólkodásából templom épül szent Don Bosköről evezzeve. Az ünnepélyes alapkövetelés a napokban történt.

— **Egyesületek figyelmébe.** Az egyesületek közérdeklő közleményeit kérjük péntek délig a szerkesztőséghez juttatni. Csak tintával és a papír egyik oldalán írott, rendes kéziratokat fogadunk el.

— **Díjküldetés az Iparos Olvasókörben** (Hovéd utca) július 15 és 22-én, értékes nyereménytárgyak: kerékpár, 3 m. finom öltönyszövet és egyéb értékes tárgyak. Vezetőség.

— **Eljegyzés.** Feldmann Sárika és Kohn József Léva, jegyesek. (M. k. é. h.)

— **Esküvő.** Ij. Eder Kálmán és Várdy Manci ma tartják esküvőjüket Budapesten. (M. k. é. h.)

— **A tolmácsi garami hid építésére** a versenypályázatot kiírták s a hivatalos lapban meg is jelent már. Pályázati határidő augusztus 6-ig. A hídnak hat hónap alatt kell felépülnie. Így tehát a rétoga vadjud probléma végre megoldást nyert, ami közgazdasági szempontból is nagyjelentőségű és örvendetes, mert a Garam két részét erőteljesebben kapcsolja össze és a hid felépítésével megszűnnek azok a közlekedési problémák, amelyeket a közgazdasági életnek és az utasoknak a primitív komp révén hosszú időn keresztül elszervekednie kellett, de egyben a munkanélküliség enyhítése tekintetében is kedvező hatása lesz. A hatóság bizonyára szigorúan ragaszkodik fog ehhoz, hogy ennél a negyesszáz munkánál ama vidék munkanélküliséi jussanak foglalkozáshoz, amely vidék anyagi hozzájárulásából épül a hid. Az építéshez ugyanis az országos szubvenciók kívül a lévai, újbányai és aranyosmaróti járások járulnak hozzá.

— **Gyermekrontás Bakabányán.** Az utóbbi időben Szlovénzskó különböző városaiól jelentett a sajtó gyermekrontásokat, ahol serdületlen gyermekleányokkal éltek vissza. Úgy látszik, hogy ezekből a szomorú szencziókból a mi vidékünk sem maradhat el, mert amint értesültünk, most Bakabányán jöttek a nyomára hasonló beteges szexuális kilengéseknek. A nyomozás folyamatban van.

— **A római nemzetközi agrárintézet jelentése** szerint Európában a buzakultúrát állása június elején majdnem mindenütt rosszabb volt, mint május elején és lényegesen rosszabb, mint az elmúlt év júniusának elején. Június első felében a szárazságot helyenként cspadékok váltották fel, általában azonban a cspadékok nem voltak kielégítőek. Ilyen körülmények között Európa termése lényegesen kisebb lesz, mint a rendkívül jó termésű 1933. évben. A nemzetközi agrárintézet még korsinak tartja a közöbön álló termés számszerű felbecsítését, annak feltételezése mellett azonban, hogy a helyzet további alakulása normális lesz, az európai gabonaimportállamok buzatermesét kb 310 millió métermázsára becsüli a múlt évi 350, az 1932. évi 328 és az 1931. évi 265 millió métermázsával szemben. Az európai buzaexportállamok (a négy dunai állam, Lengyelország és Litvánia) buzatermesét 90 millió métermázsára becsüli a tavalyi 122, a két év előtti 77 és a három év előtti 126 millió métermázsával szemben. Az európai buzatermesés tehát 1934-ben 400 millió métermázsára rugna az 1933. évi 472 millió métermázsával, a két év előtti 405 és a három év előtti 391 millió métermázsával szemben. Európa buzatermesése tehát eszerint 70 millió métermázsával volna kisebb a tavalyinál és a különbség egyenlően oszlik meg az európai buzaexport- és importállamok között. Az európai buzatermesés egyenlő volna a két év előttivel és jobb volna az azt megelőző évekénél. Oroszországban a mai helyzetből jó buzatermeséshálásokra lehet következtetni, sok függ azonban a cspadékvizszonyoktól. A rozstermesés kilátásai a mostani állapot szerint Európában gyengébbek a tavalyinál, amikor rekordrostermes volt. Árpában és szaban a tavaszi szárazság következtében úgy Európában, mint Északamerikában his termése van kilátás.

— **A Tökör paradós júliusi száma.** A Balatont ünnepli a Franklin-Társulat folyóirata, a Tökör, legújabb számában s a magyar család e legszebb folyóirata a magyar tenger dicseretére a szellemi élet oly kiválóságait vonultatja fel, mint dr. Fabinyi Tihamér m. kir. kereskedelemügyi miniszter, Szász Károly, a kiváló író, Liber Endre, a székeafőváros alpolgármestere, Csók István festőművész, dr. Lombmayer Géza orvostanár, Bárony Oszkár és Bodor Aladár. A Balaton e sok szempontú dicserete egyben a legjobb tanácsokat adja a nyaralási gondok előtt álló családoknak is. Persze, e mellett bővebben van egyéb változatos olvasnivaló is a Tökör új számában. Móricz Zsigmond, Laczko Géza, Schöpplin Aladár, Török Sándor, Német Karoly és Balázs Sándor ebeszései és cikkei mindenkinek örömet fognak szerezni. Nagy művészi élvezetet nyuj-

tanak a szebbnél szebb fényképek és rajzok is, amelyek páratlan gazdagságban sorakoznak fel a Tökör minden számában. Bőséges rovatok foglalkoznak sakkal, bridsz zsel, divattal. Új rovat indul az amatőr-énekezőknek szóó szaktanacsokkal. Gazdagon jutalmazott ötletes pályázat mulattatja az olvasókat, akik ma már egyhanguan ezt vallják, hogy a Tökör a magyar középosztály legkedvesebb lapja. Ha előfizetni chajt, sziveskedjék lapunkra való hivatkozással a Tökör kiadóhivatalától (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) mutatványszámot kérni.

— **Szabadságról — a fogházba keréparozott.** Bach András francia állampolgár, saarbrückeni hivatalnok nyári szabadságot utazással töltötte, motorkerékpárján utazott Szlovénzskóban. A napokban hetvenkilométeres sebességgel robogott keresztül Kálnán. Bach nem volt eléggé óvatos és a kálnai utépítkezésnél dolgozó Bátorovzky Flórián óbarsi munkást a motorkerékpár kormányrúdjá elkapta, mégpedig olyan lendülettel, hogy Bátorovzky-nak a karját zúzta szét, úgy, hogy a lévai kórházba kellett szállítani. Bach leesett a kerékpárról, amely azután magával vonszolta, de Bach csak könnyebb természetű zúzódásokat szenvedett. Bachtot a csendőrség letartóztatta és a lévai járásbíró-ság fogházába szállította, ahonnan a komáromi államügyészhezgé továbbítottak megbüntetés végett.

Köszönet nyilvánítás.

Schäffer Sándor ur az egyesületünk részére 50 K-t ajándékozott, a szegény gyermekek nevében fogadják leghalásabb köszönetünket. A fiatalságot védő egyesület elnöksége.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Dr. Fischer István Rónai Julianna leánya Eva Lea — Kuruc Leonard Mikle Amália halvszületett fia — Prokein Jozsef Prokay Anna fia Milos — Iván Lajos Nováki Erzsébet fia Janos Lajos — Anjadszky Zdenko Urban Mária halvszületett fia.

A „BARS” heti rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

6.45 Torna, utána gramofon zene.
9.45 Hírek. 12.35 Hangv. tolyt.
10.— Előadás—felolvasás 13.— Pontos időjelzés.
11.10 Nemzetközi vízjel. 14.30 Hírek.
12.— Deli narangosz. 15.— Piaci árak, ár. hírek
12.25 Hírek. 16.45 Pontos idő, hírek.
22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, július 15.

BRATISLAVA. 10.20 Gramofon. 11 Fürdő-zk. 16 Zene. 17.30 Hangv. 18.15 Magyar óra. 22.30 Zene.
BUDAPEST. 9.15 Hírek. 10 Ref. istentisztelet.
11 Rk. mise. 12.30 Operaházi zk. 14 Gramofon. 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Mándits zk. 16.30 Elbeszélés. 17 Csorba cigzk. 18 Közvetítés az uszobajnokságokról. 18.30 Szekesfővárosi Zenekar. 19.40 Vidám csevegés. 20.10 Sporteredmények. 20.25 Előadás a stúdióból „Vig özevgy” operett 3 felv. 22.45 Nogrady jazz-zk. 23.30 Kurina cigzk.
PRAHA. 8.30, 9.15, 10 Hangv. 10.55 Gramofon. 12.15 Filharmonikusok. 15.45 Gramofon. 19.05 Katonazk. 20.15 Népdalok. 22.30 Cigányzene.
WIEN. 10 Gramofon. 12.30, 15.55 Hangv. 19.20 Dalok. 22.15 Cigányzene. 23.30 Zene.

Hétfő, július 16.

BRATISLAVA. 12.15 Gramofon. 12.30 Zene. 17.40, 18.05 Gramofon. 18.15 Magyar óra. 21.10 Zene.
BUDAPEST. 12.05 Hangv. 13.30 Szervánszky zk. 15.30 Diákfelőra. 16 Előadás. 17 Operaházi zk. 18.15 Elbeszélések. 18.45 Gramofon 19.30 Előadás. 20 Magyar hedgieszt. 21.10 Orgonahangv. 22.15 Pogány jazz-zk. 23.20 Horváth cigzk.
PRAHA. 10.25, 11, 12.10, 13.40, 17.50 és 18.10 Gramofon. 20.10 Hangv. 20.50 Zongorahangv.
WIEN. 12 Hangv. 14, 16.40 Gramofon. 18 Kínai zene. 23 Táncczene. 24 Schrammelzene.
Kedd, július 17.

BRATISLAVA. 12.15, 17.40, 18.05 Gramofon. 18.15 Magyar óra. 19.25 Zongorahangv. 20.25 Dalok.
BUDAPEST. 12.05 Radics cigzk. 13.30 Hangv. 16 Ifjúsági előadás. 17 Előadás. 17.35 Magyar nóták, két zongorán. 18.10 „Politikai karikaturák” előadás. 18.40 Magyarországi Munkásdalgyletek hangv. 19.45 Magyar verbunkosok és kamarazeneművek. 23 Litván dalok. 23.25 Csorba cigzk.
PRAHA. 10, 10.30, 12.10, 13.40, 17.40, 18, 18.15 Gramofon. 19.25 Tarka est. 20.45 Filharmonikusok.
WIEN. 13.10 Hangv. 17.15 Zongorahangv. 17.50 Gramofon. 21.55 Zene. 24 Jazz.

Köszönet nyilvánítás.

Az Árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet június hóban a következő adományokat kapta:

Bányik Margit 10 K, Höchst Lipót 8 kg kenyér, Revesz Géza Ovár 100 K, özv. Schlesinger Leoné 3/4 kg vaj, 2 liter író, Bódis Karolina Csejko 1 kosar cseresznye, Iványi Tivadár 6 kg hurka, Juhász Károlyné Garamszentgyörgy 3 liter mák és 20 K, Urbán János 26 kg kenyér, Phónix szappangyár 50 kg szappan, Butor Kornélné 5 drb felső és több drb alsóruba, Ismeretlen jótétevő Léva 100 K, Huszár Istváné Felsőszecse 5 kg turó, Valasek István 90 drb cukrászitemény, Hofmann Istváné 20 K, Duschek Ernőné Tóhól 10 K, ifj. Lauer Béla Hőfeherke előadásn eladott lev. lapokért 77 K, N. N. Léva 100 K.

Fogadják a nemesszivű adakozók jótékony-ságukért az árvák nevében köszönetünket.

OFFERMANNÉ ÁRVAY MÁRIA elnök

Gabonaárak:

Buza	—	100 kg	—	150 Ké.
Rozs	—	„	—	100 „
Árpa	—	„	95	100 „
Zab	—	„	—	— „
Kukorica	—	„	—	— „
Bab	—	„	—	100 „
Köles	—	„	—	— „
Lucernamag	—	„	—	— „

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsmegyei Népbank Levéls, jelentése

	jul. 7-én	jul. 14-én
100 pengő	—	496.—
100 osztrák schilling	—	458.—
1 angol font	—	121.75
1 amerikai dollár	—	24.—
100 svájci frank	—	787.50
100 francia frank	—	161.—
100 líra	—	210.—
100 német márka	—	870.—
100 dinár	—	55.—
100 lei	—	18.50

Szerda, július 18.

BRATISLAVA. 12.15, 13.20 Gramofon. 15.50 Schimpl zk. 17.50 Gramofon. 18.15 Magyar óra.
BUDAPEST. 12.05 Balajka-zk. 13.30 Gramofon. 15.30 Diákfelőra. 16 Háztartásról. 17 Hegedűjáték. 17.30 Előadás. 18 Zongorahangv. 18.40 Előadás. 19.10 Bertha zk. 19.45 Csevegés. 20.10 Bpesti Hangv. Zenekar előadása „Bohémélet” opera 4 képb. 22.40 Jazz-zk. 23.10 Bura cigzk.
PRAHA. 10, 10.25, 11, 12.10 Gramofon. 12.30 Filharmonikusok. 16.40 Jazz. 19.10 Furós-zk.
WIEN. 12, 14, 16.35 Gramofon. 17.50 Egyházi zene. 19.40 Katonazene. 22.50 Holzer-zk.

Csütörtök, július 19.

BRATISLAVA. 12.05 Gramofon. 12.30 Schimpl zk. 18.15 Magyar óra. 19.50 Gramofon.
BUDAPEST. 12.05 Honved-zk. 13.30 Hetényi—Buday—Sebő-trió. 16 Előadás. 17 Felolvasás. 17.30 Szalonkivétel. 18 Előadás. 18.30 Bpesti Hangv. Zenekar. 19.50 Elbeszélések. 20.20 Észtt dalok. 20.50 „Ki lehet” vígjáték 1 felv. 22 Külligy negyedóra. 23.15 Toll cigzk. 23.15 Guttenberg jazz-zk.
PRAHA. 10, 11, 12.05, 17.55 Gramofon. 19.50 Vidám műsor. 20.45 Közvetítés Turinból.
WIEN. 12 Kolzer-zk. 14 Gramofon. 17.40 Hangv. 17.40 Hangostimulálók. 21 Népdalok. 24 Táncczene.

Péntek, július 20.

BRATISLAVA. 12.30 Schimpl zk. 17.40, 18.05 Gramofon. 18.15 Magyar óra. 20.10 Fuvószene.
BUDAPEST. 12.05 Hangv. 13.30 Parádi cigzk. 15.30 Diákfelőra. 16 Előadás. 17 Magyar Női Vonosnügyes. 18.15 Munkásfelőra. 18.55 Gramofon. 19.30 Felolvasás. 20 Klarinetangv. 20.35 Vidám óra 22 Operaházi zk. 23 Veres cigzk.
PRAHA. 10, 10.30, 12.10, 13.40, 17.40 és 18.05 Gramofon. 19.10 Szaxofonhangv. 21 Filharmonikusok.
WIEN. 12 Gramofon. 13.10 Hangv. 16.40 Gramofon. 18.10, 20.25, 23 Hangv. 23.50 Táncczene.

Szombat, július 21.

BRATISLAVA. 12.15, 17.50 Gramofon. 18.15 Magyar óra. 19.10 Dudás-trió. 20 Operetelőadás.
BUDAPEST. 11.15 Közv. Kecskemétri. 12.45 Szimfonikus zk. 16 Ifjúsági felőra. 17 TÁrogathangv. 18 Közvetítés Kecskemétri. 18.30 Operaházi zk. 20 Közv. Kecskemétri. „Bánk bán” szomorujáték 5 felv. 22.50 Gramofon.
PRAHA. 10, 10.30, 12.10, 13.40 Gramofon. 15.15 Szalon-zk. 16.45 Jazz. 21 Szalon-zk. 22.30 Zene.
WIEN. 12 Gramofon. 16.20 Citerahangv. 18.20 Zene. 22.50 Fuvószene. 24 Gramofon.

SPORT

Közzététel: Boros Béla

Az LTE futballcsapata megkezdte nyári pihenését, mely augusztus 5-ig tart. Az őszi szezon augusztus 12-én veszi kezdetét. Az utcai csapatbajnokságra a Belváros, LFC, Szabók, LMTE és az S. K. Uradnicky neveztek eddig be. Az LTE utcai csapatbajnokságának vezetősége a következőképen alakult meg: Alelnökök: Gábris és Hochberger, előadó Burkó, penztárnok Szolt, helyettese id. Magyar, jegyzők S. K. Uradnicky és Belváros, ellenőrök LMTE és Szabók.

Ellenőrző körútján f. hó 11-én meglátogatta az LTE-t és az LSE-t a csl. MTSZ igazgatója, Fekete Béla, akit utján a déli kerület előadója, Lempert kísért el. A csl. MTSZ nevében tiszteletüket tettek dr. Zosták András ker. főnöknél, aki kitárába helyezte a járásbeli sportegyesületek esetleges fokozottabb támogatását. Ugyanakkor a csl. MTSZ nevében meghívták az LTE fiatal uszógárdáját és vízipólo csapatát az aug. 15-iki póstyeni bajnokságra, amelyre az LTE teljes uszó és vízipólocsapatával fog felvonulni és bizton reméli, hogy a PTE és KAC után a 3. helyen fog végezni. Az atlétikai szakosztályból Berest és valószínűleg Rumnát hívják meg f. hó 29-én tartandó bajnoki versenyekre Ungvárra. A csl. MASZ nevében megígérték, hogy a jövő évi bajnoki atlétikai versenyeket itt rendezik meg és az atlétikai pálya rendbehozatalára segítyt folyósítanak. A vendégek Lévaról Kálnára utaztak tovább, hogy az ottani sport újjászervezésére utmutatással szolgáljanak. Azonkívül meglátogatták a környéken Nagysalló, Zseliz, Leker, Csata, Kéménd sportegyesületeit is.

A tennisz bajnokságok Losoncon folytak le és ezen városunkból Szathmáry (LTE), Nyáry és Beinrohr (LSE) vettek részt. A versenyen az Ungvári Atlétikai Club játékosai minden bajnokságot megnyertek.

A II. o. vegyes párosban Szatmáry Miklós Fegyedylával (LAF) a II. helyen végzett.

Ma d. u. 4 órakor kezdődik a városi uszodában az LTE nagy uszó és vízipólo mérkőzése. Ellenfele az S. K. Jánosik Trnava lesz. A jóképességű nagyszombati csapat vasárnap egész minimális vereséget szenvedett egy erős pozsonyi kombinálttól. A mérkőzés, mely 7 uszósámból és egy vízipólo mérkőzésből áll, délután 4 órakor veszi kezdetét és rendkívül szép és izgalmas sportot ígér. A hazai csapat annak ellenére, hogy legjobbjai messze földön katonáskodnak, szorgalmasan készül a találkozóra, hogy tisztas eredményt érhesen el. Jönnevi ellenfeleivel szemben. Beleptírdj felnekteknek 3 K és gyermekeknek 1.50 K, ebben benne van 4 órától a fürdő is. Így a vasárnapi rendez uszodajegyek csak fél 4-ig érvényesek.

Az LTE csapata jövő vasárnap Nagyszombaton ad revanchoit ellenfeleiknek. 29-én az LTE két mérkőzést játszik. Delelőtt Besztercebányán az ottani S. K.-val, majd délután Zólyomban a ZTK lesz uszósínek és vízipólozóink ellenfele. Augusztus első vasárnapján itt lesz revanche.

7718—1934. szám.

Tárgy: A Kálna—lévai országot átépítés 0.0—5 792 km. között, közigazgatási bejárás.

Hirdetmény.

Közölni tétetik, hogy az országos hivatal kiküldöttéi f. évi július hó 30-án (hét-főn) lefolytatják a Kálna—lévai országot átépítésével kapcsolatos közigazgatási bejárást.

A bizottság tagjai reggel 9 órakor a városházán, I. em. 15. sz. a. gyűlének össze, majd Lévaról Kálna felé lefolytatják a bejárást és a tervek a helyszínen ismertetve lesznek.

A tervek egyidejűleg 15 napra a járási hivatalnál közzemlére tétetik.

Ezzel az érdekeltek azzal értesítettek, hogy esetleges észrevételeiket, vagy kívánásaikat legkésőbb a tárgyalás napján a bizottság előtt érvényesíthetik.

Léva, 1934. július 13.

VÁROSI TANÁCS.

Arlejtési hirdetmény.

A garamszentgyörgyi róm. kath. egyházközség arlejtést hirdet a garamszentgyörgyi róm. kath. templom javításai és nagyobbitási munkálataira. Részletes tervek kaphatók a zsemleli róm. kath. plébánia hivatalban 50 K ellenében. Pályázati határidő július 29. A pályázatok Garamszentgyörgyön augusztus 5-én, d. u. 3 órakor lesznek felbontva, a pályázók jelenlétében, versenytergyálás keretében. Ha a tulmagas ársajánlatok következtében az építés elmaradna, az ajánlattevők semmiféle kártérítést nem kérhetnek. A hitközség fenntartja a jogot, hogy az építést nem a legalacsonyabb ajánlattevőnek juttatja.

Egyházközség előjárásága.

BARSMEGYEI NÉPBANK R. T. LEVICE
állagkimutatása 1934. június 30.-án.

A K T I V Á K :

1. Pénzkészlet és azonnal esedékes követelések Ké	9,229.994.85
2. Külföldi valutára szóló devizák stb.	—
3. Váltók	53,536.412.35
4. Értékpapírok	3,271.825.65
5. Részeseések	10.000.—
6. Adósok	49,892.933.70
7. Egyéb aktívák	2,695.000.—

Az aktívák összege: Ké 118,636.166.55

P A S S Z I V Á K :

1. Részvénytöke	Ké	5,000.000.—
2. Tartákalapok	—	6,974.102.40
3. Alapok	—	1,401.271.90
4. Betétek könyvecskére	—	78,322.747.—
5. Hitelezők	—	24,034.133.10
6. Egyéb passzívák	—	2,903.912.15

A passzívák összege: Ké 118,636.166.55

▶ APRÓ HIRDETÉSEK ◀

Hirdetésekre való levébeli érdeklődésekhez kérünk válasza szolgálo levelezőlapot csatolni

Eladó telepes Tuogram rádió hangszóróval 3 fejhálgtatóval jutányos áron. Ujtelep III. u. 5. 650

Egy jökarban levő 1-es számú Wertheim kassa olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 651

Vöröstenyödongák komplett 5 drb. egyenként 57 hektoliteres kadakhoz jutányos áron eladók. Érdeklődni lehet BARTOS fodrászüzletében (Boleman ház) Leviceán. 653

Eladó majdnem új Bosendorfer zongora, keresztthúros acélszerkezetű hárfa pedálos. Cím a kiadóhivatalban. 654

Fel házrész istállóval elkülönítve eladó. Polgár u. 12. sz. 655

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik TAKÁCS szobafestőnél Kálnai-ut 40. 656

Eladó ház, mely áll szoba-konyha, speizből. Ujtelep, II. u. 18. Érdeklődni lehet ugyanott. 657

Azonnal kiadó szoba-konyha, speiz. Koháry-u. 60. 658

Eladó 2 kirakat rollókkal együtt, 2 cserépkályha, valamint több használt ajtó. Bővebbet LINK BERNÁT cégnél Levice. 660

Eladó ház, mely áll szoba-konyha és speizből, dohánybeaváló mögött, Legionáraká u. 6. 11. 661

Szoba konyha jul. 15-től kiadó Dobó-utca 9. 662

Kiadó szoba-konyha Papsmajor-u. 3. 663

Azonnal eladó Kákei út 66. számú lakóház 719 □ telekkel és nagy hozzatot pincével jutányos áron. 664

Kiadó három szobás komplett lakás azonnal. Kálnai u. 3. 665

Kiadó szoba, konyha, Csepregi ut 29. 669

Ház eladó, azonnal beköltözhető, két szobás lakással. Érdeklődni Mészö-utca 7. 670

Német és angol nyelvet tanít ALSTERNE Belsőcsák-sor 2.

3 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó Magtár utca 2. 590

Eladó ház Kálnai utca 30. szám. 577

Eladó egy páncélszekrény. Cím a kiadóhivatalban.

Üzlethelyiség legforgalmasabb utvonalon kiadó özv. WILHEIMNÉNÁL, Szepesi u. 21. 619

Eladó ház, mely áll egy szoba és konyhából. Ujtelep XII. u. 20. 630

2400 katasztrális hold vadászterület foglyaszatra kiadó. GREMANNE vendéglője Nagysalló. 634

Főter 14. szám alatt kényelmes emeleti lakás kiadó. 649

Kiadó szoba, konyha, kamra és butorított utcai szoba előszobával. Baka utca 6. 671

SZÉPIRODALMI MŰVEK

NAGY VÁLASZTÉK-
BAN KAPHATÓKNYITRAI ÉS TÁRSA
KÖNYV- ÉS PAPIRKERES-
KEDÉSÉBEN LEVICÉN-LÉVÁN

Költözködés miatt
mélyen leszállított árak

LINK BERNAT

divatáru üzletében
LEVICE

Agárdy Zsigmond
TEMETKEZÉSI vállalata

Ravatal, ravatalozás, üveges gyáskocsi
összesen: 100 Ké

Leszállított érc- és fakoporsó árak!!
Kérem a n. é. közönség pártfog. és bizalmát

Kályhák! Kályhák!

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyszintén kályhák átrakását, tisztítását és vaskályhák samottozását szakszerűen és jutányos áron. - Új cserépkályhák állandóan raktáron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Léván Báti u. 2. sz.** alatt (Bernsütz-házban)

MÉSZÁROS
ÉS HENTES ÜZLETET

nyitottam. Szives pártfogást kér tisztelettel:

TONHAISER LÁSZLÓ
mészáros és hentes Léva.

Építőtelkek

AZ UJMAJOR és a dohánybevéltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

ARANY töltőtollak

18 Ké-től kaphatók

Nyitrai és Társánál, Léván

Szépirodalmi művek- és ujdonságok

nagy
választékban
kaphatók

Nyitrai és Társa

könyv-, mű-, zenemű-, papír- és itószet-kereshedésében Levicén-Léván - Telefon: 98

Fél pengős 3 Ké

Egy pengős 6 Ké

Két pengős 12 Ké

► **NYÁRI MELEGBEN IS** ◀
a legkellemesebb és legolcsóbb szórakozást nyújt

A R A D I O

Elsőrendű hálózati radio készülékek hangszóróval komplett már **490.— koronától** kaphatók!
Forduljon bizalommal a legrégebb radio szaküzlethez

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

Alapított 1881.

áruházához, Léván.

Telefon szám: 14.

Legjobb fűszer-, csemege- és gyarmatáruk!
Vasáruk, konyhafelszerelési és háztartási cikkek.
Műszaki, elektrotechnikai, fényképészeti és sport cikkek. Gramofonok és kerékpárok!

HALÁSZATI ÉS VADÁSZATI CIKKEK
nagy választékban!

Összes gyártmányú **KERÉKPÁROK**
JAWA motorkerékpár képviselő

SAKSZERŰ javító műhely
és kerékpár zománcozás!

LŐSZER
ÉS ROBBANTÓSZER
ÁRUDA!

70 ÉV ÓTA VEZETŐ MÁRKA!
MINŐSÉGRE ÉS TARTÓSSÁGRA
NÉZVE **OLCSÓ!**

BAROSKA J. MECHANIKUS ÉS PUSKAMŰVES

LEVICE,

KÁLNAI ÚT 3.
TELEFON 130.